

Dragoslav Paunesku

IZLOŽBA MIKELANĐELOVIH CRTEŽA (ili mali traktat o liniji—crtežu)

Sve je počelo od linije (crteža). Još od Altamire – pećinskih crteža, pa sve do italijanske transavangardemundijalista, crtež je kao osnovna azbuka svim likovnim umetnostima, bio neizbežan.

Crtežom se ovičuju najzabranjeniji prostori, energije, hijerarhije, crtežom se može nastaviti svaki oblik gravitacije, crtež je u funkciji kinetičkog svojstva sve dok ne postane crta— crta na kardiološkom monitoru gde je označen kraj, ili novi početak. Crtežom (linearnom mrežom) može se doći do svega: vibratantnosti, uskovitlanosti, uzvrtenosti, ludila, nemira, nirvane, muzike, napetosti, fizije, bola, penetracije, puta u sre-

diste zemlje, eksplozije, seizmoloskih pomeranja, kataklizme, apokalipse, smrti, vaskrsnuća, rađanja. Drugim rečima, crtežom je moguće ući u carstvo svih čula, crtežom se kao i bojom može ući u središte svakog ezoteričnog, magijskog i mističnog procesa, svakog i najmanjeg šuma.

U holandskom muzeju "Tajlers" nedavno je otvorena izložba Mikelandelovih crteža na kojoj dominiraju skice kojima je veliki majstor oslikao tavanicu Sikstinske kapele. Svi Mikelandelovi crteži odišu plastičnim (reljefnim) tkivom. Naime, sav njegov umetnički naboj, grč—njegova metafizička maglovitost, ezoterično ulegnuće, uočene su još na njegovim skicama koje je Buonaroti crtao guščijim perom, mastilom boje sepije.

Dakle, nije slučajno što se kao tehnološki opijum, crtež toliko glorifikuje – još je IL DIVINO (Božanski) – Mikelandelo Buonaroti (1475–1565) govorio, da je crtež esencija – majka svih umetnosti.